



Centraal
Joods Overleg

CJO en regering zijn akkoord over tegoeden WOII

Archief Philip Staal

De regering en het CJO zijn het eens geworden over de kwestie van de Joodse oorlogstegoeden. Het gaat hier om restanten van Joodse oorlogstegoeden die bij de overheid berusten en enkele andere bedragen. Het Adviescollege Restitutie en Verdeling van het CJO, bestaande uit de belangenorganisaties van oorlogsgetroffenen en de naoorlogse generatie, sluit zich hierbij aan.

Na het overleg op 16 februari van minister-president Kok en de ministers Zalm en Borst met een delegatie van het Centraal Joods Overleg hebben verschillende besprekingen plaats gehad op het Ministerie van Financiën. Hierbij vormden het kernpunt van de discussie de 15 categorieën nog bij de overheid berustende Joodse oorlogstegoeden, waarvan op verzoek van het Centraal Joods Overleg de hedendaagse waarden door een accountantskantoor werden berekend.

De gesprekken hebben ertoe geleid dat de regering de morele aanspraken van de Nederlandse Joden op deze tegoeden erkent. Op grond van diverse berekeningen en na raadpleging van accountants zijn de gesprekspartners tot de conclusie gekomen dat het totale bedrag aan aanspraken 399,4 miljoen gulden bedraagt. De regering stelt derhalve aan de Joodse Gemeenschap een bedrag van 400 miljoen gulden ter beschikking. Daarmee gaat de regering niet langer uit van een tegemoetkoming zoals de Commissie-Van Kemenade heeft voorgesteld. Deze regeling laat individuele claims bij de overheid onverlet. De regering heeft toegezegd daarbij geen beroep op verjaring te doen.

Het bedrag van 400 miljoen gulden is tot stand gekomen na herschikking van enkele posten uit het accountantsrapport. In het totaal zijn 10 posten van het accountantsrapport ongewijzigd gebleven. Voor de berekening van de huidige waarde is uitgegaan van het prijsindexcijfer. Alleen de zgn. Veegens-verzekeringsgelden zijn, conform het akkoord dat het CJO met de Verzekeraars in november vorig jaar sloot, op basis van de (hogere) rendementswaarde opgerent. Het CJO heeft geaccepteerd dat de helft van een storting van 26 miljoen gulden, die de regering in 1953 in het Waarborgfonds heeft gedaan, en die deels ten gunste van de Joodse gedeposeerden is gekomen, (opgerent) wordt afgetrokken van de bij de overheid berustende Joodse tegoeden. Uit bijgaand accountantsrapport blijkt een nadere specificatie van de 399,4 miljoen gulden.

Omdat de Joodse gemeenschap wil bijdragen aan de leniging van hedendaagse noden heeft het CJO in overleg met de regering besloten een bedrag van 50 miljoen gulden ter beschikking te stellen voor humanitaire doelen in het buitenland. Daarmee wil de Nederlands-Joodse gemeenschap solidariteit betrachten met Joden en niet-Joden die in het buitenland de gevolgen van oorlogen en conflicten



**Centraal
Joods Overleg**

ondervinden. De Joodse gemeenschap zal zelf bepalen op welke wijze dit bedrag besteed gaat worden. Het CJO heeft het World Jewish Congress uitgenodigd hierbij te adviseren.

De resterende 350 miljoen gulden zal in ieder geval worden verdeeld onder de Joodse overlevenden van de in Nederland uitgevoerde vervolging tijdens WOII. Voor zover ze na de bevrijding zijn overleden, komen hun kinderen als plaatsvervullers voor uitbetaling in aanmerking. De verantwoordelijkheid voor de uitbetaling ligt in handen van een publiekrechtelijke stichting met een bestuur dat bestaat uit vertegenwoordigers van het CJO, het Platform Israel en het Adviescollege van het CJO. De uitvoeringskosten zullen door de overheid gedragen worden. Op grond hiervan heeft het CJO er van afgezien de post renteverlies wegens het te late rechtsherstel, die moeilijk te berekenen en omstreden is, bij de overheid te claimen.

Alleen personen die de wens te kennen geven voor deze vorm van geldelijk rechtsherstel in aanmerking te komen, ontvangen een betaling. De niet opgenomen bedragen zullen in een fonds worden gestort ten behoeve van Joodse doelen in Nederland. Het bestuur van dit fonds zal door het CJO in overleg met zijn Adviescollege worden benoemd. Gezien de door het CJO gekozen verdelingssystematiek staat het CJO er borg voor dat er voor collectieve Joodse doelen in Nederland tientallen miljoenen guldens beschikbaar gesteld zullen worden, hetgeen overeenkomt met de wens van de regering. Van dit fonds zal een belangrijke impuls uitgaan voor het Joodse leven in Nederland.

Met deze regeling voor 15 categorieën Joodse tegoeden spreekt het CJO de wens uit dat een streep kan worden getrokken onder deze aanspraken. Het CJO hoopt dat het bereikte akkoord, ondanks de lange periode die hiervoor nodig is geweest, de gevoelens van verdriet en pijn bij de oorlogsgeneratie over het tekortschietend rechtsherstel alsnog enigszins kan verminderen. De regeling geeft er blijk van hoe intens de gevolgen van oorlogen bij mensen nawerken en hoe belangrijk het is onrecht zo spoedig en zo goed mogelijk, ook in het heden, te herstellen.

Den Haag, 21 maart 2000

Voor nadere inlichtingen kunt u contact opnemen met het Projectbureau Roof & Restitutie van het CJO: 070-3631965.